FUNDUS
SLOVENSKEJ TELEVÍZIE

Fundus predstavuje v televíznom slangu rozsiahly sklad nábytku, rekvizít a kostýmov z rôznych historických období a slohov. Tieto predmety sú nevyhnutné na dotváranie prostredia, atmosféry a celkovej drobnokresby televíznych príbehov. Pre tvorcov ide o nenahraditeľnú zásobáreň materiálu potrebného na nakrúcanie širokého spektra programov – od rozprávok, detských relácií až po inscenácie, seriály a filmy.

HISTÓRIA A ROZSAH ZBIEROK

Základy scénickej výpravy sa začali budovať v 70. rokoch v areáli Československej televízie v Mlynskej doline. Pri jeho začiatkoch stál scénograf, filmový architekt, pedagóg a etnograf Viliam Ján Gruska. V začiatkoch televízie sa materiál potrebný na výrobu tvoril vo viacerých dielňach v Bratislave. Napríklad v dnešnom Divadle Aréna boli plastikárske dielne či sklady výpravných prostriedkov. Postupom času sa vybudoval komplexný systém skladov a depozitárov.

Fundus Slovenskej televízie sa dnes nachádza v 17 špecializovaných skladoch. Nájdete tu všetko od historických šiat, ľudových krojov, vojnových uniforiem až po súčasné oblečenie, stovky párov topánok, doplnky, rekvizity, nábytky, obrazy či svietidlá. Medzi tie najzaujímavejšie sklady patrí zbrojnica, ktorá ukrýva historické chladné zbrane, ale aj palné zbrane – od historických pušiek až po zbrane 20. storočia. Keďže ide o vzácne predmety, ktoré by mohli byť exponátmi v múzeu, vyžadujú si špeciálnu starostlivosť a ochranu, najmä pred vlhkosťou.

Kostýmy

Zbierka obsahuje približne **60 000 kostýmov**. Kostým nie je len kusom látky; pomáha charakterizovať postavu, vypovedá o jej sile či slabosti a stáva sa „nemým svedkom doby".

SCÉNICKÁ VÝPRAVA

Sklady fundusu patrili v 80. rokoch pod odbor stavebno-dekoračnej techniky, ktorý tvorili stovky zamestnancov rozličných profesií. Medzi nich patrili kulisári, čalúnnici, stolári, maliari, zámočníci, scénickí architekti, kresliči či osvetľovači. V rámci výpravných zložiek to boli rekvizitári, maskérky, zbrojári a pyrotechnici, krajčírky či kostymérky. Venovali sa tvorbe rekvizít či kostýmov. Ak v minulosti nebol k dispozícii napríklad originál historickej zbrane, umeleckí kováči a zámočníci v spolupráci s pyrotechnikmi vyrábali presné repliky podľa historických nákresov. V rámci výroby kostýmov existovala aj špecializovaná pánska i dámska krajčírska dielňa, kde pracovalo množstvo návrhárov a krajčírok, ktorí šili historické kostýmy nielen pre fundus STV, ale aj do celej Európy. Mnohé z týchto historických kostýmov sa stali pevným základom fundusu Slovenskej televízie a používajú sa dodnes. Významnú úlohu pri rozvoji scénickej výpravy zohral grafik, pedagóg a scénograf Ladislav Hupka.

Rekvizity

Evidujeme viac ako **100 000 rekvizít**. Patria sem vzácne predmety ako staré nádoby, písacie stroje, hodiny, hudobné nástroje či dobový riad. Po nakrúcaní sa tieto rekvizity vracajú do veľkého depozitára.

Nábytok

Naše sklady sú zaplnené skriňami a stoličkami, ktoré sa využívajú v stovkách produkcií. Často ide o originálne dobové nákupy, ktoré majú za sebou bohatú televíznu históriu.

VÝSTAVA KOSTÝMOV

Vystavené kostýmy predstavujú prácu kostýmových výtvarníkov, ktorí na základe scenára tvoria návrh nového kostýmu, alebo ho vyberajú z fundusu a dolaďujú všetky detaily. Vystavené kostýmy boli súčasťou známych inscenácií a televíznych filmov ako Vivat, Beňovský, Sesternica Beta či Ideálny manžel. Našu novšiu tvorbu reprezentujú kostýmy z rozprávok Láska na vlásku, O liečivej vode či Čarovné jablko, ale aj z historického seriálu Čas nádejí. Koprodukčná spolupráca je zastúpená kostýmami z historického seriálu Mária Terézia či z najnovšieho filmu o Ľudovítovi Štúrovi. Naše kostýmy sa dostali aj do koprodukčných titulov, ktoré sú zatiaľ vo výrobe. Ide o historickú drámu Generál Golian a adaptáciu slovenskej klasickej prózy Mila Urbana Výkriky bez ozveny.

100 ROKOV SLOVENSKÉHO ROZHLASU / SLOVENSKEJ TELEVÍZIE 70